

Tipus, símptomes i tractaments per les picades de medusa

Les picades de meduses poden esdevenir un problema si es desconeixen els seus possibles efectes i la manera correcta de tractar. Des de la unitat de dermatologia de l'Hospital Universitari Sagrat Cor ens detallen els tipus més comuns de meduses a Espanya, els seus símptomes i tractaments.

Les meduses s'han convertit en un problema relativament freqüent entre els banyistes que van a la platja. Els seus tentacles, causants de les picades, estan formats per milers d'agullons punxants microscòpics que alliberen verí, injectant a la pell. Tot i que les picades solen ser causades de manera accidental en trepitjar o manipular una medusa, és important prendre precaucions, ja que poden arribar a afectar de manera greu.

La gravetat de les picades de les meduses varia en funció de diversos factors entre els quals es troben el tipus i mida de la medusa, l'estat físic i de salut de la persona, el temps d'exposició a l'agulló i la quantitat de superfície de pell afectada, així com la penetració de la picada, que pot quedar-se a la pell o arribar als vasos sanguinis. És per això pel que les conseqüències d'una picada varien tant entre uns i altres afectats.

Entre els símptomes més freqüents es troben dolor, ardor, marques vermelles o morades a la pell, butllofes, picor, inflor o dolor pulsatiu. En ocasions en què aquests símptomes són més greus, poden arribar a provocar mal de cap, nàusees o vòmits, dolors o espasmes musculars, desmaís, debilitat i desorientació, dificultat en respirar o empassar i problemes cardíacs. Per evitar qualsevol d'aquests símptomes, és recomanable estar pendent de les banderes d'advertència de les platges, no banyar-se si es coneix l'existència de meduses, evitar el contacte directe, fins i tot encara que estiguin a la sorra, i usar protectors solars.

Els tractaments existents per a les picades de medusa són diversos i la seva aplicació varia segons la gravetat de l'afectació. D'una banda, és important no fregar la zona per evitar estendre la infecció ni tocar els tentacles, en el cas que seguissin estant en la pell han d'arrençar-se amb unes pinces. Tampoc s'ha de rentar mai la ferida amb aigua dolça, ja que pot provocar l'activació dels agullons; en el seu lloc és recomanable rentar la picada amb vinagre, ja que pot evitar que aquests alliberin més verí. D'altra banda, es pot aplicar gel, sempre que no entri en contacte directament amb la pell, ja que es tracta d'aigua dolça, o submergir la superfície de pell afectada en aigua calenta. Per als casos més complicats, cal acudir a un metge per aplicar el tractament més convenient, sigui un medicament oral o l'atenció d'urgència en els casos més severos.

Tipus, símptomes i tractaments per les picadures de medusa

Afortunadament, en les aigües que envolten les costes espanyoles no es troben meduses que puguin definir-se com de picada mortal. Les espècies més comunes al nostre país són les següents:

- Carabela Portuguesa: més comuna a les costes de l'Atlàntic i el Cantàbric, aquest animal, que pot arribar a fer 30 centímetres de llarg, es caracteritza pel seu cos violaci ple de gas, que sura en el mar com si es tractés d'una bossa de plàstic. És una espècie de perillositat elevada pel seu verí, encara que no arriba a causar ser mortal.
- Medusa fluorescent: de color rosat i amb la capacitat de brillar en la foscor, aquesta medusa compta amb uns tentacles que poden mesurar fins a 25 centímetres i que alliberen un verí que les posiciona com una de les espècies més verinoses del litoral espanyol.
- Aguamala: amb una campana blanca amb vores blaves i 8 tentacles, és coneguda per ser una de les meduses més grans que habiten la Mediterrània. Si bé no posseeix un verí mortal, pot provocar serioses inflamacions a la pell, fins i tot encara que el contacte no hagi estat directe.
- Medusa "ou fregit": rep aquest nom pel peculiar format del seu cos, aplanat i groguenc amb un centre protuberant ataronjat. Comú a la Mediterrània, aquesta espècie de mida petita compta amb una perillositat baixa, ja que a excepció de reaccions al·lèrgiques, causa irritació i picors a la pell.